

ISSN 2021-9752

2025-yil, 15-dekabr 21(67)-son

Til va adabiyot.uz

ILMIY-METODIK ELEKTRON JURNAL
НАУЧНО-МЕТОДИЧЕСКИЙ ЭЛЕКТРОННЫЙ ЖУРНАЛ
SCIENTIFIC-METHODOLOGICAL ELECTRONIC JOURNAL

«Til va adabiyot – Языка и литературы – Language and literature» (e-mail: tilvaadabiyotuz@gmail.com) <https://oak.uz/pages/4802>

8

**DEKABR –
O'ZBEKISTON
RESPUBLIKASI
KONSTITUTSIYASI
KUNI!**

O'ZBEKISTON
RESPUBLIKASINING
KONSTITUTSIYASI

Feruz SADULLAYEV,
PhD, Docent, Bukhara state university
Orzigul SATTOROVA,
Master's degree student, Bukhara state university
E-mail: o.j.sattorova@buxdu.uz

THOMAS WOLFE'NING "YOU CAN'T GO HOME AGAIN" ("UYGA QAYTOLMAYSAN") ROMANIDAGI QAHRAMONLARARO MUNOSABATLAR

Annotatsiya: Thomas Wolfe'ning "You Can't Go Home Again" ("Uyga qaytolmaysan") romani XX asr amerika adabiyotining modernistik tafakkurining muhim namunasidir. Ushbu asarda shaxs va jamiyat o'rtasidagi murakkab psixologik, ijtimoiy va estetik ziddiyatlar, muallif tomonidan ichki monolog, ong oqimi hamda fragmentar kompozitsiya kabi modernistik uslublar yordamida ifodalanadi. Romanning bosh qahramoni Jorj Webber o'z shaxsini anglash jarayoni orqali insonning individualizmini izlash, beqarorlik va zamonaviy dunyoda qadriyatlar inqirozi kabi masalalarni chuqurroq tahlil qiladi. Qahramonlararo munosabatlar, ayniqsa Jorjning jamiyat, oilasi va muhabbatga nisbatan ichki kurashlari, modernizmning markaziy g'oyalari bilan birlashtirilib, individualizm va ruhiy izolyatsiya motivlarini aks ettiradi. Ushbu maqolada muallifning modernistik yondashuvi, psixologik tasvir usullari va badiiy tuzilishi o'rganilib, Wolfe asarining inson ruhiyati va zamonaviylik falsafasi nuqtai nazaridan chuqur tahlili amalga oshiriladi.

Kalit so'zlar: Thomas Wolfe, modernizm, qahramonlararo munosabatlar, ong oqimi, begonalashuv, individualizm.

Аннотация: роман Томаса Вулфа "You Can't Go Home Again" ("Нельзя вернуться домой") является важным образцом модернистского мировоззрения в американской литературе XX века. В этом произведении сложные психологические, социальные и эстетические противоречия между личностью и обществом выражены с помощью таких модернистских художественных приемов, как внутренняя речь, поток сознания и фрагментарная композиция. Главный герой романа, Джордж Уэббер, в процессе самопознания глубоко раскрывает проблемы поиска индивидуализма, состояния неустойчивости и кризиса ценностей в современном мире. Взаимоотношения между персонажами, особенно внутренние противоречия Джорджа по отношению к обществу, семье и любви, интегрируются с ключевыми идеями модернизма, отражая мотивы индивидуализма и духовной изоляции. В данной статье анализируются модернистский подход автора, психологические способы изображения и художественная структура произведения, а также проводится глубокое осмысление романа Вулфа с точки зрения философии современности и внутреннего мира человека.

Ключевые слова: Томас Вулф, модернизм, взаимоотношения персонажей, поток сознания, отчуждение, индивидуализм.

Annotation: Thomas Wolfe's "You Can't Go Home Again" exemplifies modernist ideas in twentieth-century American literature. The novel highlights the intricate psychological, social, and aesthetic conflicts between the individual and society, employing modernist techniques such as interior monologue, stream of consciousness, and fragmented narrative. Through the self-discovery journey of the main character George Webber, Wolfe explores themes of identity, alienation, and the crisis of values in contemporary society. The dynamics among characters—especially George's inner struggles with society, family, and love—illustrate the fundamental concepts of modernism, particularly concerning individualism and spiritual isolation. This paper evaluates the author's modernist approach, psychological portrayals, and artistic composition, analyzing Wolfe's work through the prism of human consciousness and modern philosophy.

Key words: Thomas Wolfe, modernism, character relationships, stream of consciousness, alienation, individualism.

Kirish. XX asr Amerika adabiyoti modernizm harakatining rivojlanishi bilan ajralib turadi. Ushbu yo'nalish inson ruhiyatini, individ va jamiyat o'rtasidagi ziddiyatlarni va individualizm masalalarini yangi badiiy vositalar orqali o'rganishga intiladi[3]. Ushbu davr

adabiyotida insonning ruhiy kechinmalari, jamiyatda yuzaga kelgan ijtimoiy beqarorlik, qadriyatlar inqirozi, shaxsning ichki dunyosi bilan tashqi olam o'rtasidagi nomutanosiblik asosiy mavzulardan biriga aylangan. Thomas Wolfe'ning "You Can't Go Home Again" romani

ana shunday modernistik yondashuvning yorqin namunasidir. Asarda bosh qahramon Jorj Webberning ruhiy o'sishi, o'zligini anglash jarayoni va ijtimoiy muhit bilan ziddiyatlari markaziy o'rinni egallaydi[1]. Muallif qahramonlararo munosabatlar tizimini insoniy kechinmalarning murakkab strukturasi ochib beruvchi vosita sifatida qo'llaydi. Jorjning oilasi, do'stlari, muhabbati, jamiyat va professional adabiy muhit namoyandalari bilan bo'lgan munosabatlari uning ichki krizislarini yuzaga chiqaradi. Ayniqsa, qahramonning o'z shahariga qaytgandan so'ng yuzaga kelgan tushunmovchiliklar, begonalashuv va ruhiy izolyatsiya motivlari modernizmning asosiy badiiy tamoyillarini ifodalaydi.

Wolfe romanida ichki monolog, ong oqimi, psixologik dialoglar, fragmentar kompozitsiya kabi san'at vositalari qahramonlararo munosabatlarni chuqurroq anglash imkonini beradi. Qahramonlar o'rtasidagi ziddiyatlar nafaqat individual xarakterlar to'qnashuvi, balki zamonaviy sivilizatsiya inqirozi va shaxsning yolg'izligi bilan bog'liq ijtimoiy-falsafiy muammolarni ham yoritadi[4]. Shu bois *You Can't Go Home Again* romani shaxs va jamiyat o'rtasidagi bog'liqlik, sadoqat, muhabbat, begonalashuv, ijodiy izlanish va ruhiy qarama-qarshiliklarning badiiy talqinini tadqiq etishda muhim manba hisoblanadi.

Mazkur tadqiqotning dolzarbligi shundaki, romandagi qahramonlararo munosabatlarni o'rganish orqali individualizm va jamiyat o'rtasidagi murakkab munosabatlar, modernistik psixologizmning badiiy namoyoni, shuningdek, Thomas Wolfe ijodining poetik va falsafiy mohiyati yanada chuqurroq tahlil qilinadi.

Modernistik badiiy uslublar. Thomas Wolfe romanda modernizmning asosiy uslublarini muvaffaqiyatli qo'llaydi. Eng yaqqol ko'rinadigan sifatlar quyidagilarni o'z ichiga oladi:

– Ong oqimi: Jorj Webberning ichki dunyosi oqim tarzida ifodalanadi, bu esa uning ruhiy holatini chuqurroq tushunishga imkon beradi[2].

– Ichki monolog: qahramonlar o'rtasidagi muloqot ko'pincha ichki monologlar orqali ochiladi, bu esa ularning shaxsiy ziddiyatlarini aks ettiradi[1].

– Fragmentar kompozitsiya: romanning tuzilishi bo'laklarga ajratilgan bo'lib, vaqt va makon o'zgarishi qahramonlar hayotining murakkabligini ko'rsatadi[2].

Qahramonlararo munosabatlar va psixologik tahlil

Romandagi qahramonlararo munosabatlar modernistik psixologik tasvir orqali yoritiladi:

– Jorj Webber va uning oilasi, ayniqsa otasi va onasi bilan ziddiyatlari, individualizm va oilaviy qadriyatlar o'rtasidagi kurashni ochib beradi. Sevgi va do'stlik munosabatlarida Jorjning ichki begonalashuvi va noaniqligi, ruhiy izolyatsiya holatini aks ettiradi[1]. Qahramonlararo muloqot ko'pincha ichki dialoglar va tafakkur orqali o'z ifodasini topadi, bu esa ularning ichki psixologiyasini chuqurroq tahlil qilish imkonini beradi[2].

Individualizm va begonalashuv motivlari. Modernistik yondashuv orqali Wolfe shaxsiy izolyatsiya va individualizm motivlarini kuchli tarzda aks ettiradi:

Jorj o'z shaxsini va san'atdagi o'rni izlash jarayonida jamiyatdan ajraladi, bu esa qahramonning ruhiy begonalashuvini oshiradi[3]. Begonalashuv nafaqat jamiyat bilan, balki o'z-o'zini anglash jarayoniga ham bog'liqdir. Qahramonlararo munosabatlar orqali bu motiv yanada kengroq ko'rsatiladi[1]. Wolfe qadriyatlar va insoniy tajribalar ziddiyatini namoyon qilib, o'quvchilarga shaxs va jamiyat o'rtasidagi murakkab bog'lanishni tushunishga yordam beradi.

Xulosa. Thomas Wolfe'ning *You Can't Go Home Again* romani XX asr amerika adabiyotida modernizmning o'ziga xos namunasidir. Muallif asarda qahramonlar o'rtasidagi aloqalarni psixologik tasvir, ichki monolog va ong oqimi kabi modernistik usullar yordamida ochib beradi. Jorj Webberning shaxsiyligini anglash va jamiyat bilan ziddiyatlilik jarayoni, begonalashuv, individualizm hamda qadriyatlar inqirozi mavzularini ko'taradi. Romandagi aloqalar tahlili qahramonlarning xarakterini nafaqat tushuntirib beradi, balki o'quvchiga modernizm falsafasi va zamonaviy inson ruhiy holatini yanada chuqurroq anglash imkonini yaratadi. Wolfe'ning modernistik yondashuvi psixologik tahlil va badiiy strukturalarni birlashtirishi romanni nafaqat san'at, balki falsafa nuqtai nazaridan ham muhim qiladi. Shu sababli, *You Can't Go Home Again* romani qahramonlararo aloqalar orqali inson, jamiyat, shaxs va o'zlik, begonalashuv va individualizm kabi muhim modernistik masalalarni o'rganishda ahamiyatli manba hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Bloom, H. (2008). "Modern American fiction". Chelsea House.
2. Cohen, M. (1994). "Thomas Wolfe: The art of his fiction". University Press of Kentucky.
3. Levenson, M. (2010). "Modernism and the literature of the United States". – Cambridge University Press.
4. Wolfe, T. (2004). "You Can't Go Home Again" (Reprint of 1940 edition). Harper Perennial.